

Látogatás az öreg hölgnél

Nosztalgiára hajlamos ember vagyok. Szenvedélyes gyűjtője mindennek, ami Szombathely városával kapcsolatba hozható. Régebben főként öreg képeslapokat, könyveket, fotográfiákat, térképeket és újságokat raktam a polcokra és a dobozaimba. Aztán lassan irányíthatatlanná vált a szenvedélyem, és mohón markoltam a zsbivásárokon a jelvényes dobozákba, szemezgettem az aprónyomtatványok között, és böngésztem régen bezárt, szombathelyi üzletek számláit. Ma már villamosmegállót jelző táblám és helyi gyufacímkéim is van... Fentieket nem dicsekvésnek szánom, inkább magyarázatként: a megszállott gyűjtő sajátos viszonyának és vonzalmának indoklásaként tárgyaihoz és egy százesztendősi arisztokrata hölgyhöz.

A koros hölgy Kovács Jakab vendéglős egyik legkedvesebb gyermeke. Születése óta tevékeny részese volt Szombathely város közösségi életének. Történetek sokasága szólt muzsikától hangos, fényes báljairól, nagyhírű vendégségeiről, hangulatos ebédjeiről. Néhány alkalommal én is a vendége lehettem ebédre, vacsorára vagy csak egy jó, zamatos kávéra. Néhány napja, hosszas telefonálgatások, egyeztetések után ismét meglátogathattam. Már elárulhatom a nevét is: a kedves, idős arisztokratát Savaria Szállónak hívják, az idősebb szombathelyi polgárok pedig még Kovács Szállóként ismerhették.

Már 2014 nyarán, amikor lelkes könyvtárosokkal, muzeológusokkal és néhány városszerető barátommal elhatároztuk, hogy megünnepeljük „a Szálló” századik születésnapját, felvetődött a gondolat, hogy valami módon be is kellene jutnunk az épületbe. Telefonszámok, címek és cégnevek tömkelege sorjázott a jegyzeteimben, de egyik sem bizonyult használhatónak. Közben ünnepeltünk, villámcsődületet szer-

veztünk a szálloda teraszán, kiállítást nyitottunk és beszélgettünk, emlékeztünk, de a bejárat kulcsa továbbra is elérhetetlennek tűnt. Végül két rövidke telefonbeszélgetés után 2015. június 17-én teljesült a nagy vágyunk, beléphettünk a hátsó bejáraton.

A télikertbe vezető lépcső mellett az egykori ajándékbolt, amelyikben a 70-es, 80-as években dugdosott dollárjainkért vásárolhattunk Fa szappant, Legot és más

kincseket, egész rendezettnek tűnik, poros vitrinjeivel. A lépcsőn is ott gubancolódik a szőnyeg, ám a sarokban, kosarakban, rekeszekben kávéscsészék, süteményes készletek halma, mintha elszállításra várna. Ez a kép később is gyakran felbukkan még. A lépcsőforduló után pedig a múlt első részlete: a gyümölcskosarakkal díszített, kovácsoltvas korlát. Kicsit megnyugszom, hogy ép és változatlan. A Magnólia terem fából készült burkolata még csak-csak idéz valamit a régi hangulatokból, de a műanyaghatású álmennyezet már ront a hatáson. A szomszédos Orchidea teremben is ez a kép fogad. Itt a tálalószekrényen néhány tányér is a rendelkezésünkre áll. A padlószőnyegen háromnyelvű biblia hever, talán arra vár, hogy valaki felolvassa belőle a helyzethez illő szakaszt. A tálalószekrényen kihúzok néhány fiókot, részben a kíváncsiság, részben a hatásosabb fénykép kedvéért. Az egyiknek a mélyén, egy tányéron száraz piskótatekerics, penészes banán és néhány más sütemény múmiája hever.

A Télikert. Meglepődve állok meg az ajtóban. A terem ma is lenyűgöző. A falburkolatok épek, az ablakokon és a zenekari pódiumok oszlopai között függönyök, takarosan két oldalra kötve. A dobogó csak a zenészeket várja. A hatalmas csillárok készek arra, hogy fényükkel elkápráztassák a táncoló bálozókat. A gipszdíszítések bár porosak, de épek. Egyetlen oszlopon látom csak, hogy barbár kezek kalapáccsal keresték a villamos vezetékeket. A terem üresen, de méltóságteljesen emlékezik a jobb időkre.

Az éttermet az erkélyről tudjuk megnézni. Lenn székek és asztalok halmaza raklapokkal vegyesen. Sajnos itt már nyoma sincsen az eredeti csillároknak. A felújítás-

kor feltett, fehér gömbű lámpák visszafogottságról és némi jó ízlésről tanúskodnak. A falak és díszek ebből a távolságból épnek látszanak, ugyanígy az ajtók és ablakok is. Beázásnak, durva sérülésnek itt sem látom nyomát. Még egy darabig gyönyörködöm a Széll Kálmán utca látványában és indulok a szobák felé.

Az udvar felé eső lépcsőknél ér az első megrázó élmény: korhadó, rozsdásodó ablakkeretek, málló vakolat és beázások nyomai. A zárt udvar lehangoló látvány. Leomlott vakolat, ázó falak, szemét és galambpiszok. Az átalakítás során megfelezzett szobák némelyikében sarokba nyomorított zuhanyfülkék. Az olvasólámpákon szomorúan billegnek a lámpaernyők. Az ablakokat több helyen is beszögelték. Az első emeleti lakosztály fürdőszobája ép csempékkel és berendezéssel idézi a nyolcvanas évek világát. A legfelső szinten nyitva találjuk a középső szoba erkélyajtáját. Természetesen mindenki innen szeretne fényképezni. Különösen szép fentről a két forgalmas utca torkolata.

Korántsem nyűgöz le bennünket ennyire a következő állomásunk, az egykori konyha és az azt kiszolgáló raktárak. A berendezés egy része már leszerelve, a többi pedig olajtól, zsírtól piszkos, ahogy az utolsó bécsi szelet után ott maradt. A raktárak polcain százszámra állnak rendezett sorban a talpas poharak, leveses csészék. A glédába állított sótartók alatt kis cetlikon a leltározott mennyiség. A hatalmas hűtők kint ajtókkal várnak.

Lassan lejár a nekünk szánt idő. Még megállunk a recepció lámpákkal, öregecske televíziókkal telepakolt helyiségében, ahol egykor szépen ívelt, piros plüssel bevont pad várta az érkezőt, amit sejtelmes fénnel világított meg az üvegtető. A pult fiókjaiban megtalálom a tűzjelző berendezést és a füstelvezetést ellenőrző hatóság naplóbejegyzéseit. A szobakulcsok már nincsenek a helyükön, ide már nem jár senki. Az öreg hölgynek már nincsenek vendégei.

Kedves öreg Barátném! Szép álmokat!

